

Cancerköerna på Karolinska.

”Ett arrogant ledarskap har lett till att människor dött i onödan”

Krav på krismöte i landstinget, krav på sjukhusdirektörens avgång - nu kommer reaktioner på DN:s avslöjande om mejl som visar att sjukhusledningen kontinuerligt informerats om de växande cancerköerna, utan att agera. Visselblåsarna i Macchiariniaffären pekar på tydliga likheter.

– Det är skrämmande att två år efter Sveriges största medicinska skandal, så upprepas samma sak! säger Oscar Simonson, visseblåsarna talesperson.

● Fyra läkare vid Karolinska universitetssjukhuset larmade 2014 om Paolo Macchiarinis forskningsfusk kring de konstgjorda luftstrupar han opererade in på patienter som avled. Sjukhusdirektören försvarade länge Macchiarini. De fyra visseblåsarna reagerar nu, när det efter DN:s läsning av mejl mellan chefer står klart att sjukhusledningen, inklusive sjukhusdirektören, under våren och sommaren gång på gång informerades om den annalkande katastrofen med växande cancerköer, utan att agera.

– Patienter har dött, och här finns tydliga paralleller till Macchiariniskandalen. Det är många insatta i verksamheten som sett, och som varit engagerade för patienterna som lyft upp det här till högsta ledningen, utan att få gehör. Även chefsläkare var informerade om att patienter skulle dö. Det är samma sak som när vi slog larm – vi larmade gång på gång, och ledningen tystade ned, säger Oscar Simonson, talesperson för de fyra visseblåsarna.

Miljöpartiet krävde på onsdagen att landstingets arbetsutskott omedelbart ska sammankallas till ett extrainsatt krismöte.

– Det här måste ske nu. Patienter har dött. Miljöpartiet har redan

tidigare krävt sjukhusdirektörens avgång. Nu visar det sig att han har haft kunskap som han tidigare inte har sagt att han hade så det stärker den uppfattningen. Styrelsen måste se till att han byts ut, säger Susanne Nordling (MP), oppositionslandstingsråd.

Vad ska ett extra möte i arbetsutskottet ge?

– Vi vill att styrelseordförande och sjukhusdirektören kallas och förklarar sig. Ett arrogant ledarskap har lett till att människor dött i onödan.

Enligt reglerna måste ett möte hållas om en tredjedel av ledamöterna kräver det.

Redan i december, efter DN:s avslöjande om att underlag saknades för mångmiljonfakturer från konsultbolaget Boston Consulting Group hos Karolinska universitetssjukhuset, kom Vänsterpartiet med krav på sjukhusdirektörens avgång.

Oppositionslandstingsrådet Håkan Jörnehed (V) upprepar nu avgångskravet:

– Sådant här kan inte bara hända utan att det får konsekvenser. Melvin Samsom har varit ytterst ansvarig för vården och är en av de mest välbetalda tjänstemännen inom Stockholms läns landsting. Det man måste fråga sig nu är: hur långt kan alliansen sträcka sig i sitt förtroende för den här sjukhusdirektören, säger Håkan Jörnehed.

Dan Kareliusson, gruppleddare för Sverigedemokraterna anser att sjukhusledningen har passerat en gräns.

– Det här är inte en enstaka händelse, utan har pågått under en längre tid. Så nu finns det inget alternativ. Sjukhusledningen kan inte sitta kvar, säger han.

Oppositionslandstingsrådet Erika Ullberg (S), ställer sig inte bakom kravet på Samsoms avgång:

– Vi har sett, när landstingsalliansen bytt ut fyra styrelseordföranden under sex år, att det inte gett någon effekt. Det handlar inte om enskilda personer, utan om den förda politiken. Man måste byta ut den ytterst ansvariga ledningen, och jag menar att ledningen är ägaren. Det är den moderatledda alliansen som brister i sin ägarstyrning och som låter den här tystnads-kulturen pågå, den här oprövade verksamhetsmodellen införas mot personalens vilja.

– Problemen som både Miltons utredning och er granskning pekar på är en kultur som odlats under den moderatledda alliansens tolv-åriga styre. Det handlar om att sjukhusen inte hjälps åt att hantera köer, man säkerställer inte att det finns kapacitet. Det finns många exempel som visar att byta ut tjänstemän inte kommer att lösa problemet, säger Erika Ullberg.

Finanslandstingsrådet Irene Svernonius (M) skriver i ett mejl till DN:

”Som framgår i Anders Miltons utredning fanns stora brister förra sommaren. Det ska aldrig hända igen. Därför följer sjukhuset nu upp varje patient vecka för vecka. Jag vet också att sjukhusets styrelse och ledning nu arbetar med ytterligare åtgärder utifrån Miltons utredning.”

Även sjukvårdslandstingsrådet Anna Starbrink (L) kommenterar skriftligt att hon har kallat sjukhusets ledning till hälso- och sjukvårdsnämndens första möte efter sommaren.

”Allvaret i förra sommarens bristande hantering av cancerköerna har framgått tydligt i Anders Miltons rapport. Ingen patient eller anhörig ska behöva drabbas av detta. Det är nu viktigt att sjukhuset vidtar åtgärder som förhindrar att något liknande någonsin händer igen”, säger Anna Starbrink.

DN Sthlm i går

Landstingsrådet Gustav Hemming (C) har tidigare sagt att det var tydligt att ledningen inte var tillräckligt närvarande när krisen med cancerköerna briserade. Nu säger han:

– Det går inte att överskatta allvaret i att människor har avlidit under tiden de har stått i kö. Fullt fokus måste nu ligga på att få ner kötiderna och att sjukhusen samarbetar fullt ut när köer hotar patientsäkerheten. Prestigeskäl eller brister i organisationen som står i vägen för detta är oacceptabla. Vi följer frågan noggrant i den politiska ledningen för landstinget och den nya styrelsen har vårt fulla stöd och mandat att göra vad som krävs.

Karolinska universitetssjukhusets sjukhusdirektör Melvin Samsom svarar i ett mejl till DN på frågan om han kan sitta kvar:

”Mitt huvudfokus är att ge den bästa vården för Karolinskas patienter. Frågan måste avgöras av ägarna och styrelsen.”

Den nyttillträdde styrelseordförande Håkan Sörman säger att han kontaktat Anders Milton efter att ha läst DN:s artiklar.

– Artiklarna innehåller inga uppgifter som han inte kände till. Milton står fast vid sin bedömning att sjukhusdirektören inte fått tillräcklig information. Jag har ingen anledning att ifrågasätta det, säger Håkan Sörman.

Samtidigt säger han att DN:s artiklar visar på en ”väldigt allvarlig brevväxling”.

Om sjukhusdirektören säger han:

– Vi har fortsatt förtroende även om vi i styrelsen tar det här på största allvar.

Lisa Röstlund

lisa.rostlund@dn.se

Anna Gustafsson

anna.gustafsson@dn.se

I korthet.

Rekordmånga besökte Järvaveckan

Årets Järvavecka slog rekord. Totalt besökte 30 000 personer politikevenemanget som anordnades för tredje gången.

● Det är en rejäl ökning jämfört med fjolåret, då 13 000 personer kom.

Som mest under en dag var 6 300 personer på plats. Grundaren Ahmed Abdirahman är nöjd och säger att engagemanget från lokalbefolkningen har varit stort. Men han vill gärna fokusera på de möten som inträffat mellan människor, organisationer och politiker som allt sammantaget är positivt för demokratin.

– Allt det här är kunskap som kommer att stanna i området nu, så det handlar inte bara om antalet besökare. Utan det är det långsiktiga värdet som många kanske ser förbi, säger Ahmed Abdirahman.

Veckan pågick mellan den 9 och den 17 juni i Spånga i nordvästra Stockholm. Samtliga riksdagspartier samt Feministiskt initiativ fanns representerade.

Enligt arrangören var 50 lokala ideella föreningar där, 160 personer varav 45 politiker deltog i panelsamtal och 120 seminarier hölls. Panelerna och partiledartalen direktolkades till arabiska, somaliska och engelska.

– Vi ska inte ärva fattigdomen och utanförskapet. Den här generationen måste få en chans att bli en del av samhället, säger Abdirahman.

Han medger att engagemanget för veckan nog ökat till viss del på grund av att det är valår. Järvaveckan 2019 är bokad och till nästa år har tre partiledare redan tackat ja, förbehållet att de sitter kvar efter valresultatet. Återstår att se om engagemanget håller i sig.

– Vi får se nästa år om partiledarna är angelägna att försvara vår demokrati eller bara ser det som valår, säger Ahmed Abdirahman. TT

Elev spottade mot person - kan få skadestånd

När eleven spottade mot en skolanställd fångade denne upp loskan och placerade den på eleven. Det är en av två kränkande händelser som borde förändra att eleven får ett skadestånd på 15 000 kronor anser BEO, Barn- och elevombudet.

Nyhetsbyrån Siren skriver att händelserna, som anmälts till Skolinspektionen, inträffade på en skola i västra Stockholm 2016. Det påpekas att skolpersonal måste kunna bemöta en elevs oönskade beteende utan att utsätta eleven för kränkande behandling.

DN

3366500

har 20 kulturarvsprojekt i Stockholms län beviljats av Riksantikvarieämbetet. Ett av dem rör Stigbergets Borgarrum som får 100 000 kronor för att uppmärksamma arvet efter koloniträdgårdspionjären Anna Lindhagen.

Anna Lindhagen 1928 i sin koloniträdgård på Fjällgatan.

Foto: TT